

Чем быстрее двигаются вперед информационное общество и научно-технический прогресс, тем сложнее становится ситуация. Так как нынешняя тема остается актуальной и на сегодняшний день, на мой взгляд, необходимы новые способы решения данной проблемы. И непосредственно наше государство должно приложить все усилия для решения и устранения всех недочетов связанных с защитой права интеллектуальной собственности в сети Интернет.

ЛИТЕРАТУРА:

1. Об авторском праве и смежных правах : Закон Украины от 23 декабря 1993 г. // Сведения Верховной Рады Украины. – 1994. – Ст. 52.
2. Гражданский кодекс Украины : Закон Украины от 16 января 2003 г. // Сведения Верховной Рады Украины. – 2003. – Ст. 418.
3. Авторское право в сети Интернет [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://copyright/.com.ua>
4. Защита интеллектуальной собственности в Интернете [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://blogs.korrespondent.net>

Галабура Діана Русланівна

*студентка 3-го курсу факультету адвокатури
Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник – к.ю.н., доцент Токарева В.О.*

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЩОДО МАЙНА ПОДРУЖЖЯ ТА ОСІБ, ЯКІ ПРОЖИВАЮТЬ ОДНІЄЮ СІМ'ЄЮ, АЛЕ НЕ ПЕРЕБУВАЮТЬ У ШЛЮБІ

В сучасний період нашого життя все збільшується кількість осіб, які надають перевагу спільному проживанню без реєстрації шлюбу, що є актуальним питанням сьогодні. Такі відносини призводять до наявності певних прав та обов'язків при веденні домашнього господарства, народжуванні дітей, придбанні житла, транспортних засобів та іншого майна.

Насамперед, варто зазначити, що проживання жінки та чоловіка однією сім'єю без офіційної реєстрації шлюбу – це поняття включає проживання в одній оселі, спільний побут та ведення домашнього господарства, засновані на почуттях любові, взаємоповаги із бажанням створити сім'ю. При цьому такі сімейні відносини офіційно в органах РАЦСу не зареєстровані.

А ще для більш чіткого розуміння які права передбачені проживанням без офіційної реєстрації шлюбу, варто ознайомитися із положенням ст. 74 СК України, в якій зазначено, якщо жінка та чоловік проживають однією сім'єю, але

не перебувають у зареєстрованому шлюбі між собою або в будь-якому іншому шлюбі, майно, набуте ними за час спільного проживання, належить їм на праві спільної сумісної власності, якщо інше не встановлено письмовим договором між ними [2].

Питання щодо поділу майна між чоловіком і жінкою, проживання яких немає офіційної реєстрації шлюбу під час та, особливо, після розірвання своїх відносин, є досить актуальним. Проте спроби законодавця за допомогою ст. 74 СК України прирівняти не зареєстрований шлюб до зареєстрованого є недостатніми. Оскільки через відсутність певного правового механізму регулювання відносин чоловіка і жінки, які проживають однією сім'єю без реєстрації шлюбу, існує багато суперечностей на практиці.

В питаннях поділу майна подружжя, яке офіційно зареєстроване, має більші переваги та захищеність, на відміну від подружжя, відносини яких не мають офіційної реєстрації.

Так, ст. 60 Сімейного кодексу України (далі – СК України) передбачено, що майно набуте подружжям під час шлюбу, належить їм на праві спільної сумісної власності, а отже, всі речі, набуті за час подружнього життя є об'єктами права спільної сумісної власності подружжя [1]. Що ж стосується не зареєстрованого шлюбу, то тут варто зауважати те, що хоча ст. 74 СК України і закріплені рівні права законного подружжя та осіб, які в офіційному шлюбі не перебувають, на отримання в спільну сумісну власність майна, набутого за час спільного проживання, проте практичного механізму поділу такого майна законодавством на сьогоднішній день не передбачено.

Значна проблема між особами, що проживають у не зареєстрованому шлюбі, щодо поділу майна настає тоді, коли право власності на таке майно було оформлено лише на одного з них. Так ч. 3 ст. 65 СК України визначено, що для укладення одним із подружжя договорів, які потребують нотаріального посвідчення і (або) державної реєстрації (наприклад, нерухомість або транспортні засоби), а також договорів стосовно цінного майна, згода другого з подружжя має бути подана письмово та має бути нотаріально засвідчена [1]. Проте це положення не стосується не зареєстрованого шлюбу, та надання згоди другого з такого подружжя на укладання таких договорів законодавством не передбачена. Таким чином, у не зареєстрованому шлюбі один із подружжя не застрахований від відчуження такого майна законним власником без отримання згоди іншого.

В період проживання без офіційної реєстрації шлюбу найчастіше трапляється так, що після смерті одного з цивільного подружжя, другий за умови відсутності заповіту має досить мінімальні шанси успадкувати майно, спільно набуте за період проживання в незареєстрованому шлюбі. Особа, що проживали із спадкодавцем однією сім'єю, включається лише у четверту чергу спадкування за

законом. При цьому, в такому випадку вагоме значення має час проживання особи разом із спадкодавцем. Він має становити неменше п'яти років. Тому особі, яка проживала в не зареєстрованому шлюбі із спадкодавцем, довести своє право на частину спадщини, а саме на майно, що спільно набуто за час такого шлюбу є досить важко.

Водночас жінка та чоловік, які проживають однією сім'єю, але не перебувають у шлюбі між собою або в будь-якому іншому шлюбі, можуть врегулювати свої майнові права та обов'язки за договором. Проте законодавством не передбачено чіткої форми та змісту укладення таких договорів. На відміну від офіційно зареєстрованого шлюбу, чоловік та жінка, які проживають однією сім'єю без реєстрації шлюбу, невправі укласти шлюбний договір, положення якого містить окрема глава СК України. При вирішенні цих питань слід керуватися загальною нормою, закріпленою в ч. 2 ст. 9 СК України: особи, які проживають однією сім'єю, відносини яких не врегульовані цим Кодексом, можуть врегулювати свої сімейні (родинні) відносини за договором, який має бути укладений у письмовій формі. Такий договір є обов'язковим до виконання, якщо він не суперечить вимогам цього Кодексу, іншим законам України та моральним засадам суспільства [1]. В законодавстві не закріплено окремого виду договору для осіб, що проживають однією сім'єю без офіційної реєстрації шлюбу, а також спеціальних вимог щодо його форми та меж договірної ініціативи сторін, як це зроблено стосовно шлюбного договору. Зокрема, потрібно звернути увагу на те, що чоловік та жінка, які не перебувають у зареєстрованому шлюбі, не мають права укласти шлюбний контракт, адже це право передбачене лише для офіційно зареєстрованого шлюбу. А якщо такий шлюбний контракт був укладений зазначеними особами, то можна говорити про наявність прямої підстави вважати його недійсним.

Отже, варто зробити висновок, що чоловік та жінка, які проживають однією сім'єю без реєстрації шлюбу, мають ризик не мати повного переліку прав та обов'язків, які притаманні для зареєстрованого шлюбу після розлучення. Адже хоч і законодавець урівнює такі права для зареєстрованого та не зареєстрованого шлюбів, проте закон стоїть на боці зареєстрованого шлюбу, гарантуючи більшу стабільність, захищеність і більший спектр прав.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Сімейний кодекс України : Закон України від 10 січня 2002 р. // Відомості Верховної Ради України. –2002. – № 21-22. – Ст. 135.
2. Науково-практичний коментар до Сімейного кодексу України / За ред. Ю.С. Червоного. – К. : Істина, 2003. – 215 с.